

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K [za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za poznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se bla govoltijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Krošnjarstvo.

Govor državnega poslanca Ivana Plan-tana v 180. seji poslanske zbornice dne 2. t. m.

Visoka zbornica! Štejem si v dolžnost, da kot poslanec dežele kranjske izrečem svoje mnenje o predlogu častitih gospodov tovarišev dr. Pommerja in dr. vit. Plačka, kateri predlog je na razpravi.

Čuden pojav je, da so vse velike stranke visoke zbornice tej zadevi dale prednost pred drugimi. Iz vsega srca želim, da bi se izkazalo jednako soglasje vseh velikih strank — na male stranke se nima ozirrov, teh nihče ne vpraša, če so zadovoljne, da se dnevni red tako ali drugače določi — tudi pri družih slučajih, katerih predmeti so vsaj tako važni, kakor predmet, ki se sedaj razpravlja.

Jaz moram, kakor sem že omenil, posebno kot poslanec Kranjske, izreči svoje mnenje, kajti jaz stojim na drugem stališču, kakor ostale stranke, katerih stališče je že razvidno iz dogovora glede tega predloga.

Ne tajim, da je že od leta 1852. veljavni krošnjarski patent potreben premembe, tudi ne tajim nagibov oportunitete, ki jih je pojasnjeval g. poslanec dr. Pommer in pravim: Da, potrebno je, da se krošnjarski patent času primerno premeni in preuredi. Pri tem pa se moram ozirati na svoje ožje rojake, na Kranjce, ki so, kakor znano, takorekoč rojeni krošnjarji.

Krošnjarstvo na Kranjskem se mora presojeti iz dveh ozirov. Prvič se gre za krošnjarstvo v mestih. Krošnjarji prodajajo tam različno blago, ki ni vedno najboljše. Ti krošnjarji so obstanku trgovcev in obrtnikov res nevarni. Drugič pa se je ozirati tudi na tiste ljudi, katerih cela eksistenca je odvisna od krošnjarstva. Na Kranjskem imamo tri politične okraje, kočevski, novomeški in črnomaljski, ki so v pradednih časih od različnih vladarjev dobili posebne privilegije za krošnjarstvo z lastnimi izdelki, tako Kočevci za krošnjarjenje z lesenimi izdelki, Ribničanje za krošnjarjenje s sitarskimi in lončenimi izdelki

ter s platnom in pozneje tudi za krošnjarjenje z limonami, datelji in drugim južnim sadjem.

Ako uvažujete krošnjarjenje teh re-vežev, katerih zemlja, kjer so bili rojeni, ne more preživeti, potem morate, ako sodelite mirno in nepristransko, priznati, da ti revni ljudje niso nevarni stalno nase-ljenim trgovcem in obrtnikom. Za nas so te krošnjarske pravice, ki izvirajo deloma še iz XIV. stoletja, neizogibna potreba, kajti pri nas na Kranjskem je cela vrsta krajev, kjer je zemlja tako nerodovitna, da ljudi ne živi in jih sili ali krošnjariti, kar se jim je stoletja sem dovoljevalo, ali pa se izseliti v Ameriko ali drugam. To krošnjarenje Kranjcev, omejeno na prodajo izdelkov domače industrije in južnega sadja, ni nikomur na škodo. (Posl. Pommer: §§ 29., 30., 31.)

Rad priznam, da dovoljuje § 16. zakonskega načrta gotove olajšave in da je obrtni odsek pokazal toliko pravičnosti in dobrohotnosti, da se principialno ni lotil teh pravic Kranjcev. Imel je v rokah celo vrsto peticij, ki so ga opozarjale, da ne gré, tudi če se hoče odpraviti vse krošnjarstvo, tem ljudem vzeti starodavno, dolgo uživane in izvrševane pravice. Toda sprejetih je v načrt zakona — to omenjam le mimogrede — toliko težav in ovir, ki bodo znatno škodovali tudi krošnjarjem iz privilegovanih krajev. Zato morate že dovoliti, da se kot zastopnik takih okrajev in takih slojev ne ogrevam za ta načrt, in da se ne pridružujem splošni radosti, ki vlada zaradi hitrega sklepanja v tej zadevi v zbornici, ker je korist cele vrste eksistenc občutno v nevarnosti.

Reči moram, da pomeni ta reforma-cija, ta prememba krošnjarskega patenta za naše krošnjarje premembo na slabše in za tako premembo se ne moremo navduševati. Umeli bode, da moramo imeti pred očmi tudi koristi naših krošnjarjev in ne samo koristi tistih, ki krošnjarijo po velikih mestih in delajo škodo trgovcem in drugim.

Mi — to povdarjam vnovič, da se onemogoči vsako krivo tolmačenje — smo za to, da se krošnjarski patent času pri-

merno reorganizira, mi — jaz in moji somišljeniki — pa mislimo, da sedaj, ko je Božič pred durmi, doživimo prena-gljeno razpravo, ako se pripozna nujnost predloga dr. Pommerja in dr. vit. Plačka. Skušnja nas uči, da se polasti zbornice, čim se bližajo prazniki, splošna nervoz-nost, ki ne pripušča mirne razprave o kaki stvari, zlasti ne o kakem zakonskem načrtu, kakor je predstojajo, ki je tako dalekosežnega pomena za razne sloje. Četudi se je stvar v odseku dosti pretre-savala in prerešetovala, menim iz tega stvarnega nagiba, da sedanjí čas za raz-pravo v zbornici ni ugoden in jaz bi bil želel, da se je rajše postavila na dnevni red kaka druga zadeva, ki je vsaj ta-kega, če ne večjega pomena. Vzemimo n. pr. samo revizijo zakona o pridobitve-nih in gospodarskih zadrugah (Jako res-nižno!) to je vendar vse bolj važna za-deva. (Pritrjevanje.)

Samo nekaj hočem še reči — po-polnoma odkrito.

Bilo bi tudi mnogo nujneje gospoda moja, ako bi bili to složnost vseh strank zbornice napeljali na povsem drug pred-met, namveč na to, da bi se preprečila naša bojazen, da pride zopet v veljavo zloglasni § 14. (Pač res!). Dovolim si, Vas le na to spominjati, da imamo pred seboj še predlog, kateri je določen gotovi rok, namreč budgetni provizorij.

Ako sklenemo danes nujnost, za pred-ležeči predmet, je razvidno, da bomo do pričetka božičnih počitnic razpravljali to zadevo. Potem se nas pošlje na počitnice in posledica bo, ker ne bo mogoče o pro-vizoriju obravnavati, da bo prišel zopet v veljavo § 14, vkljub temu, da ga zame-tujejo in hočejo odstraniti vse stanke. Ako naj ponovim te vzroke, ki govore proti nujnosti predležečih predlog, rečem: pred-met sam na sebi je tako važen, da ne dopusti prena-gljene obravnave, in oni vzroki, ki jih je navedel spoštovani gos-pod tovariš dr. Pommer za nujnost, so sami stvarni vzroki, ki govorijo v splošnem za potrebo reforme krošnjarskega patenta, ne pa za nujno razpravo predle-žečega poročila.

Saj priznavam, da so se vlagale te kom let različne pritožbe zoper konku-rencio krošnjarjev, da se od mnogih strani smatra krošnjarstvo za nadlegovanje in oškodovanje, da krošnjarji prodajo tudi slabo blago, da ljudje kupujejo nepotrebno blago, ki ni večkrat nič vredno itd.

Ne morem pa sprejeti za nujni vzrok tega, kar je navedel g. tovariš dr. Pommer za nujnost, namreč starost krošnjar-skega patenta; kajti zakone imamo, ki so mnogo starejši in kojih odstranitev ne zahteva nobena stranka.

Le ena velika stranka je v tej zbor-nici, ki ima posebne interese na tem, da se krošnjarstvo mahoma odpihne, ubije, to je krščansko socialna stranka. Toda vse druge stranke, ki se imenujejo svobodo-miselne, naj bi vendar malo pomislile, ali je pametno, da bi svobodomiselnih stranke hodile krščanskim socialcem po kostanj v žrjavo, (Pritrjevanje) kar se godi danes v tej zbornici. Nujnost predloga nikakor nista dokazala oba spoštovana gospoda predgovornika.

V popolnoma kratkih potezah sem označil svoje in svojih tovarišev stališče napram temu nujnemu predlogu, pridru-žujoč si: za slučaj, da pride do meritorne obravnave, poprijeti besedo k dotičnim paragrafom, da varujem koristi svojih vo-lilcev. Sedaj pa apelujem na visoko zbor-nico — nimam sicer veliko upanja, da bo ta apel imel kaj uspeha — naj nujnost odkloni.

Prevdarite položaj, v katerem je ta zbornica, prevdarite, ali je umestno, za-četi razpravo o tako obsežni zakonski predlogi, kakor je predležeča, in ali bi ne bilo mnogo bolj praktično v interesu dr-žave in davkoplačevalcev, lotiti se rešitve mnogo važnejših gospodarskih vprašanj. S tem sklepam. (Pritrjevanje in ploskanje).

V Ljubljani, 4. decembra.

Državni zbor.

Pred včerajšnjo sejo so bile med drugimi tudi podane sledeče interpelacije: posl. Schraffl je interpeliral trgovin-skega ministra zaradi vinske klavzule ter vprašal, ali se hoče minister zavzeti,

LISTEK.

Marya Konopnicka.

Bratje Poljaki so praznovali dne 19. oktobra petindvajsetletni jubilej slov-stvenega delovanja največje svoje pesni-kinje in pisateljice, Marye Konopnicke. Te velikanske ljudske slavnosti se je ude-ležil ves poljski narod; priprosto ljudstvo in inteligenca, kmet in aristokracija. Vsi poljski listi so prinesli obširne študije o tej genialni ženi, izšle so razne brošure, knjige in kompozicije, posvečene vse veliki umetnici Konopnicki. Pri tej priliki je dobila pesnikinja v dar prekrasno vilo z vrtom; poleg tega so imenovali Poljaki neko vas po njej in tudi Lvov dobi »Konopnickino ulico«. V Krakovem, kamor je prišla za časa slavlja jubilarntka sama, se jej je poklonilo neštevilno deputacij; vseučilišče in akademija umetnosti pa sta jej izročili posebni adresi.

Marya Konopnicka se je rodila leta 1846 v Suwalkah. Izgubila je zgodaj svojo mater. Mladostna leta je preživela pri svojem očetu, uradniku in posestniku Wasilowskem, ki jej je bil uprav vzoren

odgojitelj. Čital je ž njo »Psalme kralja Davida« in sv. pismo, dela Mickiewicza, prevajal jej je tudi lepša mesta grških in latinskih pisateljev, zlasti Cicerona in Sa-lusta. Kot dekle je živela dalje časa v Varšavi, kjer se je nadalje izobraževala. Omoživši se je šla s svojim možem na njegovo lepo posestvo v Bronowo, kjer bi bila imela lahko popolnoma brezskrbno in lepo življenje, da ni videla vedno ran vsega človeštva, solz vsega naroda... Ker stoji posestvo na samem, je prebila Konopnicka šestokrat po cele dneve v prosti naravi, in tako so nastale nedosežne njene lirске pesmi: »Na piščali«, »Poletne noči«, »Majski odmevi«, »Iz koč«, »V gorah« i. dr.

Pozneje se je nastanila Konopnicka s svojim možem v Varšavi, da bi mogla lažje odgovoriti svoje otroke in da bi bila tudi bližje literarnemu središču. A tudi tu ni našla velika poetka zaželenega miru, kar svedoči najbolj kruti pesimizem tedanjih njenih pesmij in novel. Najbolj se pa zavzema za najnižje sloje, najbolj jo boli in peče nesrečna osoda poljskega kmeta in delavca, katera bi tako rada dvignila in rešila.

V prvencih Marye Konopnicke je

opaziti vpliv Slowackega, Mickie-wicza, Lenartovicza in Asnyka, dokler se ni dvignila na svojih lastnih krilih tako visoko v zrak, kamor jej po smrti tudi tujim narodom dobro znanega Asnyka ni mogel slediti nihče več.

Danes je Konopnicka največja, naj-slavnejša pesnikinja poljskega naroda in slovanstva sploh.

Prvo svojo pesem je objavila Konop-nicka l. 1877 v »Tygodniku ilustrovanem«; in takoj takrat je prerokoval Sienkiewicz, da je poslal Bog poljskemu narodu no-vega velikega pesnika. In res se je slava Konopnicke hitro razširjala. L. 1880. je izdala »Dramatiške odlomke«, od leta 1881.—96. pa štiri zvezke »Poezij«. Na-pisala je tudi celo vrsto novel, od katerih sta pač najlepši »Pod varstvom zakona« in »Krista«; zadnja je prevedena na ruski, češki, francoski in nemški jezik.

Mnogo slave si je stekla poetka tudi z veliko in edino poljsko narodno epo-pejo »Potovanje gospoda Balcerja v Bra-zilijo. V tej mogočni epopeji slika Konop-nicka tako naravno, tako pristno vso tra-gedijo izseljajočega se kmeta. »Pan Bal-cer« je kmetska kronika, polna pretresu-joče dramatike in vzvišene poezije.

V zadnjem času je izdala odlična pesnikinja prelepo zbirko pesmi »Italija«; Konopnicka je namreč večkrat prepoto-vala Italijo, drugo domovino vsakega ve-likega umetnika in je ovekovala svoje vtise v tej zbirki. V teh pesmih združuje pesnikinja krasoto narave s krasoto umet-nosti, a ob vsem blešču, ob vsem raz-košju tudi tu ne pozablja tamošnje soci-alne bede.

Poleg teh in še mnogih drugih iz-virnih del je prevela Konopnicka tudi dve knjigi pesmij Ade Negri, Vrchlickega in Heineja na poljski jezik.

Konopnickin jezik je eleganten, a vendar priprost in lahko umljiv, njena oblika vzorna, njeni verzi so melodični in plastični. Večino njenih poezij preveva globoka melanholija in pristrčno sožalje z reveži in zapuščenimi. Ona je predvsem narodna pesnikinja ter pozna vse bóli, vse, tudi najbolj skrite rane proletariata, kakor da se je rodila in živela sama v kaki nizki in ubožni poljski koči.

In tej narodovi pesnikinji hoče pri-rediti »Splošno slovensko žensko društvo« 7. t. m. narodno slavnost, katere naj bi se udeležili vsi sloji brez razlike. M.

da se bo trgovinska pogodba z Italijo pravočasno odpovedala ter zabraniti, da bi se vinska klavzula podaljšala. Posl. Hanich je interpeliral, zakaj se dopušta, da se v neki dunajski cerkvi delé vabila na žensko politično zborovanje. Poslanec Scheicher je interpeliral zaradi pokončavanja koristnih ptičev med selitvijo v Italijo. Povedal je, da so v Mantovi polovili 10 000 škorcev, kakor poročajo italijanski listi. Ministrski predsednik in naučni minister sta odgovorila na več prejšnjih interpelacij. Potem se je nadaljevalo posvetovanje o krošnjarski predlogi. Govorili so poslanci: Wilhelm, Formánek, Kratochvíl, Noske, Gratzhofer in trgovinski minister baron Call. Generalnima govornikoma sta bila izvoljena Vencajz contra in Böheim pro. — Vencajz je govoril o specialnih razmerah Kočevcev in Ribničanov ter predlagal, da se predloga vrne obrtnemu odseku, da jo predela z ozirom na krošnjarstvo kot poklic in krošnjarstvo kot postranski posel. Nadalje se naj prepusti deželam, da si uredé krošnjarstvo v okvirju državnega zakona. Posl. Böheim je dokazoval, da vzame 20 000 krošnjarjev v monarhiji trgovcem na leto 20 milijonov kron skupička. Pri glasovanju se Vencajzov predlog odkloni. Posvetovanje se danes nadaljuje.

Zvišanje pokojnine.

Ni se kmalu sankcija katerega zakona tako nestrpno pričakovala, kakor pred par dnevi razglašeni zakon o zvišanju pokojnin državnih uradnikom in slugam ter njih vdovam, ki so bili vpokojeni pred pravomočnostjo tozadevnih zvišanj. Zakon določa: § 1. Normalna pokojnina državnih uradnikov in drž. učiteljev 6 nižjih čin. redov, ki so bili vpokojeni pred 1. oktobrom 1898 se zviša na 10%, ali na najmanj letnih 800 K. § 2. Pokojnina onim orožnikom, ki so bili vpokojeni pred pravomočnostjo zakona dne 25. decembra 1894 se zviša za 10%, onim pa, ki so bili po tej dobi pa do pravomočnosti pokojninskega zakona z dne 29. januarja 1897 vpokojeni, se zviša za 8%. Vsekakor pa morajo njih prejemi znašati najmanj 400 K letno. § 3. Pokojnine državnih slug, ki so bili vpokojeni pred 1. septembrom 1899 se zvišajo za 15%, a najmanjši prijemi morajo znašati tudi letnih 400 K. Preskrbnina vdovam drž. uradnikov in učiteljev, katerim so se že iste leta 1896. zvišale, se zvišajo znovič za 25%, tako da doseže zvišanje skupno 50% prvotno določene pokojnine. Ta zakon stopi v veljavo s 1. dnem po razglasu sledečega meseca.

Srbski izgredi pred hrvatskim saborom.

Vodja »stranke prava«, poslanec dr. Frank je v predvečerašnji seji razpravljal o zadnjih izgredih zoper Srbe v Zagrebu. Govornik pravi, da bi bila sramota, ako bi ne bilo prišlo do odločne reakcije na srbsko izzivanje. Potem bi bilo obve-

ljalo očitanje »Srbobrana«, da so Hrvatje sužnji narod. Zato so demonstrantje storili dobro delo. In govornik je ponosen, da je tudi njegova čista stranka prava stala v prvih vrstah demonstracije. Demonstrantje so bili Hrvatje, ne Nemci ali Mažari, izmed 126 zaprtih so bili vsi Hrvatje. Plenil je mob. Demonstrantje so pač rušili tuje imetje, pa šele potem, ko se je polivalo nanje hudičevo olje ter se je streljalo nanje. Brez nagle sodbe bi se bila zadeva mnogo bolje rešila. Že so srbski someščani izjavili, da se ne strinjajo s pisavo »Srbobrana«, že so se izvešale zastave, tedaj pa je prišla nagla sodba in vse pokvarila. Posl. Harambašić je zaklical desnici, ki se je izvajanju posmehovala: »Ali hočete novo leto 1848? Potem vam bo slaba pela!« — Dr. Frank je pripovedoval nadalje, da so se demonstrantje izkazali zelo spretni v operacijah ter so pokazali tudi pogum, tako, da je rekel neki general, da bi voditelja demonstracij vzel v generalni štab. Izjemno stanje je le dokaz slabosti vlade, ki ne more vladati z navadnimi sredstvi. Govornik rad plača davek za odškodnino, samo da se je le pokazala uporna moč hrvatskega naroda.

Teptane ljudske pravice.

V »državi strahu božjega in lepih čednosti« se je zgodilo nezaslišano nasilje zoper zajamčene ustavne pravice. V nemškem državnem zboru je vlada z večino dosegla ne samo, da se je sprejela dopustnost znanega Kardorffovega predloga, da se vse točke carinskega tarifa sprejmo brez debate skupno, temuč se je istočasno tudi sklenil konec opravilne debate proti parlamentarnemu poslovníku ter se je ta nasilni predlog tudi sprejel. Stem je nemški državni zbor poteptal vsak respekt pred pravičnostjo ter je njegova poštenost za vedno pokopana. Še ni dolgo temu, ko so se v Prusiji razmere v avstrijskem parlamentu stavile v svari, komaj dan poprej je izjavil Richter, da bi se sramoval biti ud avstrijskega državnega zbora, takoj nato pa se je zgodilo nasilstvo, kakršnega bi se avstrijski parlament pri vseh svojih slabostih sramoval. Ta dan ostane neizbrisljiv madež na nemški poštenosti. Vlada si je izpolnila svojo željo za drago odkupnino, kajti to ni pridobitev, temuč navadni rop na račun ljudskega prava.

Najnovejše politične novice.

Predlogo o novem sladkornem davku in bruseljski sladkorni konferenci bo predložila vlada v kratkem avstrijski zbornici. — Vladno predlogo zoper pijančevanje obravnava sedaj obrtni odsek. — Dunajske šivilje so poslale večeraj deputacijo v državni zbor ter prosijo vladne pomoči, ker so vsled §§ 59. in 60. obrtnega zakona izgubile zaslužek. — Odpoved trgovinske pogodbe med Nemčijo in Avstro-Ogrsko bo prinesel poslanik Wedel, kokor hitro se sprejme v nemškem državnem zboru carinski tarif. Pričakuje se,

da ne bodo države obnovile trgovinske pogodbe z Nemčijo, ker bi bila ista na podlagi novega carinskega tarifa brez koristi. — Vdovi grofa Belcredija je poslal cesar Franc Jožef sočutno brzojavko. — Zoper protestantsko propagando je sestavil papež odbor petih kardinalov. — Pogoji za češko-nemško spravo se obelodanijo nocoj. — Angleška liberalna stranka se je zadnji čas zelo ojačila. Pristopilo je k isti 200 uglednih politikov. — Za ustanovitev italijanske gimnazije v Gorici so imeli italijanski poslanci posvetovanje z naučnim ministrom. — Nameravani atentat na španskega kralja? V Orenseju so prijeli nekega Pulgarja, ki je imel bodalo pri sebi ter baje izpovedal, da je anarhist ter prišel kralja umoriti. — Molitve za pruski državni zbor. »Kreuzzeitung« poziva pastore in vernike, naj molijo v cerkvi za pruski državni zbor. — Načrt za ločitev zakona najbrže ne bo prodril v italijanski zbornici, ker se mu upira kraljica vdova.

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Inkvizicija ni nikjer tako strašno divjala kakor na Francoskem. Vojne papeža Inocencija proti Albingenzom so bile strahovito morenje.

Glede počenjanja inkvizicije na Francoskem imamo obilo zgodovinskih podatkov. Tako je iz 13. stoletja ohranjena kronika dominikanskega inkvizitorja V. Pelissia, ki poroča z veliko radostjo, kako so dominikanci celo mrtve »krivoverce« izkopavali iz grobov in jih sežigali ter razdevali njih prebivališča. Pelisso poroča med drugim, da so samo v malem Monseguru sežigali 210 krivovercev, vsled česar je nastal med ljudstvom grozen strah. Inkvizitor Pelisso, gotovo verodostojna priča, pripoveduje tudi naslednjo, čez vse značilno dogodbo: L. 1234 se je v Toulouse oklical, da je sv. Dominik bil proglašen za svetnika. Škof je imel tem povodom v dominikanskem samostanu mašo. Ko je po maši hotel iti k pojedini, je prišlo obvestilo, da je neki krivoverec obiskal neko bolno ženo. Škof in dominikanci so šli takoj k ženi. Škof se je koj vsedel k bolnici in ker je ta mislila, da ima pred seboj poglavarja »krivovercev«, je odkritosrčno odgovarjala na vsa vprašanja. Škof jo je z veliko prevadnostjo speljal, da je povedala, kaj veruje, potem pa jo koj obsodil kot krivoverko in jo dal s posteljo vred nesti takoj na grmado in živo sežgati. Ko je bila sežgana, so šli škof in dominikanci k pojedini in jedli z največjim veseljem.

Tako poroča inkvizitor Pelisso sam!

Kako krivično so postopali inkvizitorji, se vidi iz tega, da je celo v tistih časih, ko se je vse treslo strahu pred duhovščino, ker so vsakega, ki je kaj ugovarjal, kar obsodili kot krivoverca in ga sežigali, imela mestna gosposka v Nimesu pogum, se pritožiti proti inkvizitorjem in v svoji pritožbi reči: Dominikanci postopajo tako grozno krivično, da, kršče vse postave, mečejo v ječo ljudi in

jim ugrabijo premoženje, dasi na dotični-kih ni nobenega suma.

Tudi duhovnikom niso prizanašali. V Orleansu so l. 1022. sežgali deset kanonikov in mnogo družih, ki so v nekaterih verskih grehéh imeli drugačne nazore kakor cerkev. Poleg teh je bilo še mnogo družih duhovnikov umorjenih. Kaka krvoločnost je vladala, priča to, da je škof Theoduin pisal l. 1050. francoskemu kralju: Ni treba misliti na koncil proti krivovercem, mislite na njih usmrčenje.

L. 1157. je bil v Remsu koncil, kjer so se določile grozne kazni proti krivovercem. Sežiganje že ni več zadostovalo; upeljalo se je trpinčenje z razbeljenim železom.

In za kakšne reči so sežigali ljudi! V Marziliji je frančiškanski inkvizitor Mihael dal štiri osebe žive sežgati, ker so rekle, da so predpisi sv. Frančiška ravno toliko vredni kakor evangelija. Za te besede so bili živi sežgani, a ne samo ti, nego še na stotine družih.

L. 1382. je frančiškanski inkvizitor sklenil pogodbo z Girardom Burgaronom, poglavarjem cestnih roparjev, da mu plača gotovo nagrado za vsakega, sekta Waldenzov pripadajočega krivoverca.

Strahovito vojno proti Albingenzom — je pravzaprav vodil papež Inocencij sam, ki je s plametečimi besedami pozivljaj, naj se ti krivoverci pokončajo. Leta 1209. je »križarska vojska« zavzela mesti Beziers in Carcassone, ki sta bili v rokah Albingenzov. Ker se ni vedelo, kdo izmed prebivalcev Beziersa je krivoverec in kdo katoličan, je papežev legat ukazal: Pomorite vse, Bog bo svoje že spoznal. In pomorili so vseh 20.000 ljudi, katoličane in Albingenze, moške, ženske in otroke. V cerkev sv. Marije Magdalene je zbežalo 7000 ljudi. Papeževa armada jih je v cerkvi poklala, papežev legat pa je v bestialnost sporočil »Kristusovemu namestniku« v Rim z veliko radostjo, češ: božja osveta je krivoverce čudovito pokončala.

V Carcassonu so tedaj 400 krivovercev sežigali in 50 obesili. V Lavauru so l. 1211. na jeden dan sežgali in poklali nad 1000 ljudi, in sicer pravijo zgodovinski viri, da je papeška armada klala z velikanskim veseljem, cum ingenti gaudio.

Seveda se ni dosti časa tratilo s preiskavo. Če je bil kdo sumen, da pripada sekta Katarcev, so mu ukazali, naj zakolje piščanca. Ako tega ni storil, so ga sežigali.

Kako se je tedaj umela vera ljubezni, kako se je tolmačil Kristusov nauk: Ljubi svojega bližnjaka kakor samega sebe — to kaže pismo, ki so ga 20. februarja 1213. v Lavauru zbrani škofje pisali papežu. V tem pismu prosijo škofje, naj da papež uničiti celo mesto Toulouse in vse prebivalce poklati.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. decembra.

— **Davkoplačevalci Sv. Jakoba okraja** se vabijo na koristen sestanek zaradi cerkvenega dolga, ki bo danes 4. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni pri Kamenčanu na Karlovski cesti št. 4.

Dalje v prilogi.

Venezuela.

Iz prijateljske roke smo dobili na razpolaganje zanimivo pismo, katero priobčimo tem raje, ker ilustrira drastično razmere v Venezueli, kjer razsaja sedaj revolucija. Iz pisma se vidi, da je bilo že pred letom vse pripravljeno, kar se godi sedaj v ti deželi. Pisec pisma je naš rojak, ki je potoval z jahto »Taormino« v južno Ameriko, o katerem potovanju smo večkrat poročali tudi v našem listu.

Dotično pismo je bilo pisano v La Guayra začetkom letošnjega leta in pravi med drugim:

... Mikalo nas je, videti glavno mesto Venezuele. Sprva smo jako hitro vozili ter prišli že 23. januarja tako blizu luki La Guayra, da smo gotovo mislili: v noči od 23. na 24. bomo tam. A nakrat nas je zapustil lepi veter in tičali smo skoro brez sapice do 26. popoldne blizu luke in blizu obrežja. Imeli smo krasen pogled na visoko gorovje, ki se — tukaj precej od morja — vzdiguje do višine 2000 do 3000 metrov in je lepo do vrha zaraslo z vegetacijo. Ali predolgo je trajalo in jezilo nas je, da nismo mogli vožnje nadaljevati. Šele popoldne dne 26. je prišla rahla sapica, ki nas je počasi pomikala proti luki. V noči od 26. na 27. smo se tam vsidrali.

Dne 27. januarja je bila nedelja odpeljali smo se koj zjutraj v Caracas, glavno mesto Venezuele. Caracas leži 920 m visoko. Radi tega gre železnica zdaj sem zdaj tja, ter vozi dosti daljo pot, nego bi bila direktna. Vožnja je krasna in človeka kar strese, ko se pelje mimo groznih breznov. Bog varuj, da se na lokomotivi kaj zgodi, ali da pride potres, ki se tukaj pogostoma primeri in je vedno jako močan!

Čez dve uri smo dospeli v Caracas. Mesto ima kakih 80.000 prebivalcev. Kakor v vseh krajih, ki smo jih obiskali v tej republiki, se vidi tudi v glavnem mestu na vsak korak, da je država v slabih rokah in da vlada povsod goljufija. V deželi, kjer je prvi mož, predsednik republike, glavni tat, in le gleda, da se bogati, ne more biti drugače, taka dežela ne more napredovati. Ubogi siromašni ljudje, ki se ne pečajo s politikom ter radi tega ne morejo profitirati od bogastva te dežele!

Obiskali smo najprej avstrijskega konzula, kjer smo dobili nekaj pisem, potem pa si ogledali mesto — videti ni dosti — ter opazovali ljudi.

Popoldne je bila benefična predstava bikoborcev. Konsul nam je nasvetoval, naj si to predstavo ogledamo, ker bomo imeli priliko, videti dosti dam in

boljših rodbin. Predstava je bila zanimiva in ugajala nam je skoro bolje, kakor jednaka v Malagi na Španskem, ker tu ne rabijo konj, temveč je res boj med človekom in bikom. Videli smo tudi prezidenta republike s soprogo v loži in okolu njega celo trumo pomagačev za — slabo vladanje in tatvino.

Tu so pač čudne razmere, vsak človek ve, kako kradejo tisti, ki so na krmilu, nejevolja je velika in je zaradi tega sedaj zopet nastala revolucija. In vendar — ko pride prezident republike, zasvirajo himno in vse ga pozdravlja. Okoli in okoli cirkusa pa je polno vojakov s puškami in bajoneti, ki stražijo prezidenta, da se mu nič ne zgodi.

Sicer pa ti vojaki vsaj nam niso imponirali. Sodim, da se jih s palico požene v beg. To vojaštvo je nedisciplinirana banda, kakršne še nikjer nisem videl. Oficirjev je skoraj več, kakor moštva in med oficirji zopet največ — generalov.

Na večer smo bili pri promenadni muziki in videli med damami dosti krasotic. Pripoznati se mora, da so dame in moške boljše stanov res lepi. Za toilette pa morajo tako dame, kakor gospodje jako mnogo izdati. Tako n. pr. uganjajo z obuvali pravi šport. Vse je iz Pariza! Sploh jim imponira Francija in posebno Pariz in vse le misli, kako bi tja prišlo.

Ošabni in domišljavi so pa tudi tako, da menijo: prvo mesto za Parizom je Caracas.

Drugi dan smo si še celo dopoldne ogledovali mesto, dokler se nismo prepričali, da ni vredno, se tu muditi in denar trositi. Take draginje, kakor tu, ni nikjer. Denar nima tu nikake primerne vrednosti. In previden mora biti, kdor kaj naroči. Za reči, ki stanejo pri nas 20 vin, zahtevajo tu z največjo nesramnostjo dve kroni, da tudi deset kron. V hotelu, kjer smo spali le jedno noč, smo — za tri osebe — plačali 68 frankov. Zdelo se nam je vendar preveč. Ko smo vprašali, zakaj moramo toliko plačati, nam je hotelir odgovoril, da je to za sobo in za jed in dostavil, da mu je sicer žal, da nismo pri njem jedli, a on ima samo to ceno. Kaj se hoče s takimi goljufi in slepariji?

Odpeljali smo se popoldne zopet v luko La Guayra, zvečer pa obiskali kopališče Macuto. Ta kraj je znan radi lepe svoje okolice in lepih kopeli, ali potres 29. oktobra lanskega leta je podrl vse hiše. Nekaj so jih sedaj zopet sezidali.

Dovolj imamo te republike in tako se odpeljemo še danes zvečer na virgin-ske otoke.

Pavla Nastrana, kateri ga s količkom obo- rožen vpraša, če ga ni on ovačil Janezu Remcu, češ, da je vsoval pri njegovi sestri. Na to vprašanje mu ni dal Nastran nikakega odgovora, vsled česar ga je, ka- kor pravi obtoženec, vdaril z lesom pod leva rebra; pri drugem udarcu je pa ob- toženec količek z rokami vjel, ga Ropo- tarju iz rok strgal ter ga z njim po glavi tako vdaril, da je ta padel potem pa ste- kel. Posledica tega udarca je bilo gnojno vnetje možganskih opon, vsled česar je udarjeni dne 19. septembra umrl. Ob- toženec se zagovarja s silobranom in tega mnjenja so bili tudi porotniki, kateri so vprašanje, glaseče se na uboj, zanikali, vsled česar je bil Pavel Nastran radi pregreška prekoračenja silobrana obsojen le na 3 mesece strogega zapora z 1 postom vsa- cih 14 dni. — Pri drugi tajni razpravi je bil zaradi hudodelstva poskušene po- silne nečistosti in prestopka tatvine obso- jen 22letni Alojzij Merlak, hlapec na Sp. Kanomliji, v 2 leti težke ječe z 1 postom vsak mesec, 1 kratno temnico s trdim le- žiščem v vsakem kazenskem letu.

— **Petrolejska svetilka eks- plodirala** je predvčerajšnjim zvečer v Murmayerjevi slaščičarni na Sv. Petra cesti št. 33. Dvanajstletna deklica Antonija Ce- rarjeva je pihnila v svetilko, da bi jo ugasnila, na kar se je unel petrolej v sve- tilki in je ta počila. Petrolej se je razlil po obleki deklice in je začela obleka go- reti. Na upitje deklice sta priletela dva Striceljnova dimnikarska vajenca, ki sta ogenj pogasila. Deklici se ni ničesar zgo- dilo in tudi druge škode ni bilo v slašči- čarni.

— **Nezgode.** Pri zgradbi Bohinjske železnice je ponesrečil zidarski mojster Anton Cvetan, 53 let star iz Čelja v Po- stojnskem okraju. Padel je z odra na glavo in se težko poškodoval. Prepeljali so ga v bolnico. — Hlapec Ludovika Au- racherja na Ambrožovem trgu šte. 7 je vdaril konj s kopitom v lovo nogo in ga tako ranil, da so ga morali prepeljati v bolnico.

— **Pes s škatljo na repu.** Z dvorišča »pri slonu« priletel je danes jutraj velik progast pes, ki je imel na repu privezано škatljo. Pri izhodu se je zaletel s tako silo v nekega gospoda, da ga je podril in je gospod padel na njega. Pes je letel nato s škatljo po Šelenbur- govih ulicah v »Zvezdo«, kamor je prišel ravno prav, da ga je ujel konjač.

— **Cigani v Ljubljani.** Včeraj so se pripeljali na štirih vozovih cigani v Ljubljano in se utaborili v mestni jami nasproti topničarske vojašnice. Oddelek policijske straže jih je izgnal iz mestnega ozemlja.

— **Premog kradla** sta danes jutraj dva dečka na južnem kolodvoru. Ko so ju zasačili, sta zbežala in pustila vreči na prostoru. Nakradla sta si bila že okoli 30 kg. premoga.

— **Izgubljene reči.** Na poti od učiteljske pripravnice po Resljevi in Sv. Petra cesti, čez Marijin trg, po Wolfvovih ulicah in skozi »Zvezdo« do Gradišča je izgubila neka šolska učenka črno-tulo an- ker-remontoar-uro.

* **Najnovejše novice.** Devet oseb je zgorelo pri požaru slad- korne tovarne v Bochumu. — Fran- coski kartavzi pridejo v Avstrijo, kakor je to povedal predstojnik tega reda nekemu poročevalcu. — Poslanec z no- rel. V ogrski državni zbornici je včeraj znorel posl. Szabo. — Telefonsko zvezo so otvorili v Banjaluki. — Preloženo obešanje. V Kološvaru bi bili morali včeraj obesiti roparja Fried- richa. A ker ni prišel krvnik iz Budim- pešte, se je morala justifikacija preložiti. — V 30 minutah okoli sveta se je zavezal depeširati generalni ravnatelj pa- ciščne kabeleske družbe. — 100 klavir- jev za Bure je poslala angleška vlada, da se bodo učili burski otroci v šolah. — Lastno sestro je ubila s sekro ter oropala v St. Hipolitu delavka M. Dillmann. Obsojena je v smrt na vis- licah. — Tristo vojaških mrličev so našli v neki kleti oglejskega kastela. Mrlič so bili kakor mumije ter so nepo- kopani italijanski vojaki, ki so padli pri branitvi Ogleja zoper Francoze. Tako spo- štuje Italija svoje junake.

* **Ottov „Zemepisni atlas“** je bil v Turčiji zaplenjen, dasi so dozdej izšli komaj prvi zvezki. Potemtakem mora tam biti ljudstvo bolj zabito kakor živina, in to ravno padišahu ugaja. S turškim ljudstvom se morejo meriti kvečjemu še — klerikalci,

* **Katoliška moderna.** Med če- škim duhovništvom se zaznava silno na- predno gibanje. Ravno kar pripravljajo v tisk znanstveno delo o cerkvenih pred- stojnikih, dalje spis o aplikaciji načel Er- hardovega spisa za češke razmere, v teh dneh pa je izšel spis: »Z do b min u- lých a p ř í t o m n ý ch« iz peresa du- hovnika Běliškega, v katerem so nave- dene misli nemških učenih bogoslovcev katoliške moderne: Erharda, Krausa in Spahna. Vsem gre za velevažno za- devo, naj se cerkev prilagodi k moder- nemu svetu in njegovim zahtevam, naj se vzporedno z drugimi sloji oprijema dela in popravkov na socialnem polju.

* **Liguorijeva moralna teolo- gija pred porotniki.** Kakor smo že omenili, je bil v Welsu pred porotniki klerikalni urednik Lanz obsojen v dva mesečni zapor, ker je pisal o rajnem Grossmannu, ki je prevedel moralno teologijo sv. Liguorija, da je bila ta bro- šura umazana denarna špekulacija ter očital nadalje Grossmannu nemoralnost Strokovnjak za latinščino, prof. Angel- brecht je izpovedal, da je Liguorjevo delo po večini popolnoma pravilno pre- stavljeno, da se Grassmannova brošura ne more imenovati pamflet, ker ni v njej hu- dobnosti ali sovraštva zoper drugo vero. Tega mnjenja so bili tudi porotniki.

* **Milijonska defraudacija v Pragi.** Danes pa je že tudi neovržno do- kazano z vsemi praškimi listi, da ni napravil monsignore Drozd iz svetovačlavske poso- jilnice tatinski brlog, marveč da jo je v tre- notkih »hrepnenja« spremenil v bordel, v hišo greha. Zlasti neka mlada, debelolčna kmetica z dežele se je solnčila v Drozdovi milosti in blagohotnosti. Tudi to pride pred sodnijo, kajti Drozd je dajal svojim ljubim- kam uprav knežje nagrade. Do 2. decembra je potekel rok, v katerem so se imeli zgla- siti vlagatelji s svojimi vložitimi knjižicami k reviziji. Polovica se jih ni na večkratni poziv zglasila, in so ti baje ravno »fingirani vlagatelji«.

* **Sina je vgriznil** praški delavec Fr. Lisner pred malo dnevi, ko se je, pri- šedši zvečer domov, začel prepirati s svojo ženo. Za mater se je potegnil sin Lisnerjev, kočijaš Vaclav, in v togoti ga je za to njegov oče vgriznil v desno lice.

* **Antiklerikalni epištoly**, v Brnu, urejuje I. Opletal, so prijavile v 1. zvezku predavanje angleškega svobo- misleca Ingersolla »O bogovih«. Cena 20 vin.

* **Maksim Gorkij** sme sedaj bi- vati v Petrogradu. Dijakinje pedagoških in zdravniških tečajev so mu priredile iskrene ovacije.

* **2000 železniških vlakov** se pripelje vsak dan v London.

* **Znamenje slabih časov.** V prvih desetih mesecih tekočega leta so dohodki iz tobačnega monopola zelo na- zadovali. Razpečalo se je več le cenih smotk in svalčic, dočim se je dragih vrst mnogo manj prodalo kot lansko leto. To- bak za pipe, ki je dosedaj padal, se je letos nenavadno povzdignil. Kadilci se zopet zatekajo k pipi, ker so jim smodke predrage. Drugo znamenje slabih časov je, da so se dohodki loterij, ki so dosedaj padali, letos zvišali, a tretji dokaz pa je, da se je preko Hamburga izselilo v Ameriko 104.834 oseb, t. j. 26.760 oseb več ko lani.

* **Zadnji, na Češkem ustre- ljeni medved** ni več oni, ki je napažen v Schwarzenbergovi graščini »Hluboká«, temveč pred malo dnevi ustreljeni medved v vasi Milenoviceh. V okolico so prišli Boš- njaki z 10 medvedi, da tisti pred ljudstvom plešejo in svojim gospodarjem služijo kruh. A Bošnjaki so v okolici nekaj pokradli in zato so morali možki v luknjo. Ali bošnjaške ženske so hotele prisiliti osvobojenje svojih možev ter so odvezovale medvede, da ljud- stvo prestrašijo. Toda orožniški stražmojster Plecháč je prvega odvezanega medveda s tremi strelji storil neškodnega, in zdaj je mir. Ta medved pa ne bo napažen, meso pojejo Bošnjaki sami.

* **Živali in brzojav.** Potovalec Blanchon pripoveduje, da v Indiji in Južni Ameriki smatrajo opice brzojavne droge za telovadsko orodje ter se ves čas kratko- časijo in telovadijo po brzojavnih žicah. — Pred kratkim pa niso mogli med po- stajama Spalding in Burne v Sev. Ame- riki voziti železniški vlaki, ker je bil brzojav pretrgan. Neki labod se je za- pletel v brzojavne žice in tako so se žice dotikale in pretrgale brzojavljenje. — V Švediji pa gradijo okoli brzojavni dro- gov meter visoki zid in to radi medve- dov, ki smatrajo brenenje v brzojavnih drogih za brenenje čebel v panju in iz- podkopavajo droge, da dobi doh. strd.

* **Kako je Mark Twain zaslu- žil prvi svoj denar.** Prijatelj je vpra- šal tega ameriškega humorista, ali se še spominja, s čim si je zaslužil prvi de- nar? »O da, še prav živo se spominjam«, je odgovoril humorist. »Ko sem hodil v šolo, je bila navada, da je pela palica za vsak prestopke. Posebno hudo je bilo pre- povedano poškodovati pulce. Kdor se je proti tej prepovedi zagrešil, dobil jih je pošteno porcijo po koži, ali pa je plačal 5 dolarjev. Enkrat sem se lotil tudi jaz pulca ter sem imel izbirati med telesno

in denarno kaznijo. Izpovedal sem se apokorjeno očetu, ki mi je tudi dal 5 do- larjev, kar je bilo za one čase veliko de- narja. In na ta način sem si zaslužil prvi denar«.

Društva.

— **Prostovoljno gasilno dru- štvo** priredi tudi letos na sv. Štefana dan v »Mestnem domu« svojo božičnico.

— **Slovensko izobraževalno in zabavno društvo „Naprej“** pri- redi v ponedeljek, dne 8. decembra t. l. zabavni večer. Spored: 1. Petje (akadem. tehnično društvo »Triglava«). 2. Tambu- ranje (društveni zbor). 3. Predavanje (g. phil. Lokovšek). 4. Prosta zabava. Začetek ob 8. zvečer. Lokal: Hotel Triest. Vstop- nina za osebo 40 vin., za obitelj (4 osebe) 1 krono.

— **Bralno in pevsko društvo „Maribor“** priredi v nedeljo, dne 7. grudnia t. l. v veliki dvorani »Narodnega doma« Miklavžev večer z dramatično pred- stavo.

— **Bralno društvo v Sevnici** priredi dne 8. grudnia t. l. popoldne ob 3. uri, za slučaj neslepečnosti uro pozneje, v svojih prostorih letni občni zbor.

— **Pevsko in glasbeno dru- štvo v Gorici** priredi v nedeljo, dne 7. decembra t. l. koncert s sodelovanjem vojaškega orkestra c. kr. pešpolka št. 47 v veliki dvorani »Hôtel Central«. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Spored obsega na- slednje točke: 1. Ouverture, svira vojaški orkester. 2. Anton Foerster: »Ljubica«, mešan zbor. 3. Pavel Křížkovský: »Utop- ljenka«, moški zbor. 4. Josip Mihal: »Lju- bezni kal«. 5. »Ljubezni cvet«, sopran solo poje gospica Kl. Hrovatinova, spremlja na piano gospod Josip Mihal. 6. Karol Weiss: »Novi Čehov sen«, ciklus čeških narodnih pesni, svira vojaški orkester. 6. P. Hugo lin Sattner: »Naša pesen«, mešan zbor. 7. F. S. Vilhar: »Klevetnikom Hrvatske«, moški zbor. 8. Ant. Foerster: »Venec Vod- nikovih pesmi, moški, ženski zbor in soli s spremljevanjem vojaškega orkestra. Dru- štveni pevovodja: Josip Mihal. — Pevsko in glasbeno društvo v Gorici« je velevažen faktor v narodni organizaciji gorških Slo- vencev in najimenoitnejše sredstvo, pripra- viti slovenstvo v Gorici do socialne ve- ljave, buditi narodno zavednost in izpod- riniti furlansko pesem. Ta koncert, pri ka- terem nastopi okoli 60 pevcev in pevkinj pod vodstvom jednega najboljših učencev mojstra Dvořáka, g. Mihla, je prvi, ki ga priredi to mlado, na zdravi podlagi za- snovano in najkrepkejšo podpore vredno društvo.

Književnost.

— **Slovan.** Mesečnik za književnost, umetnost in prosveto. V založbi g. Dr. Hri- barja in pod uredništvom g. Fr. Gove- karja je začel ravno kar izhajati ilustrirani mesečnik za književnost, umetnost in pro- sveto »Slovan«. Program listu bo isti, kakor ga je imel nekdanji »Slovan«, ki sta ga iz- dajala gg. Ivan Hribar in dr. Tavčar. Novi »Slovan« bo stal na stališču slovanstva, in- dividualizma, modernosti in duševne svobode, biti hoče modern slovaški list, zatočišče svobodne umetnosti in svobodnega prepričanja. V leposlovnem delu bo prinašal samo izvirne pesmi in pripovedne spise, in hoče podajati poročila iz tehnike, fizike in arhitekture. Povrh bo »Slovan« prinašal reprodukcije si- karskih, kiparskih in umetno-obrtnih del domačih, slovaških in tudi tujih umetnikov, deloma v barvotisku. Naročnina znaša na leto 12 kron. Prvi zvezek je jako ličen in naredi dober utis. Tisk je lep, papir fin, ilu- stracije tako v barvotisku kakor v navadnem tisku vsesok elegantne. Pri naših slovaških razmerah je samo ob sebi umevno, da slike večinoma niso izvirne ter bile večinoma obe- lodanjene že drugod. Tega tudi ni mogoče zahtevati, da bi kak list prinašal kaj več izvirnih ilustracij. Malo čudno je, da prinaša »Slovan« v prvi svoji številki poleg šestih slovaških kar pet nemških podob. Slovan- skega motiva nima nobena teh slik — če se odšteje portret Marije Konopnicke. Izmed slovaških umetnikov sta zastopana J. Ko- bilca in Repič. Literarni del je jako razno- vrstn in v kolikor se da doslej presoditi tudi interesanten. Vsebinska 1. zvezka je na- slednja: I. R.: Mlada slovenska lirika, (lite- rarna črtica); A. Gradnik: V kavarni (pe- sem); Oton Zupančič: Vihar (pesem); Ksaver Meško: Romanca o beli cesti (no- veleta); A. Askerc: Tamara in Kasprij, gru- zinska legenda (pesem); Fran Novič: Hie Rhodus (povest); M. P. Nataša; Cardas (pesem); Zofka Kvedrova: Vsakdanja trage- dija (noveleta); Jos. Jeranov: Žrtve zlata (povest); —t—čič: Moderna črtica pri nas (literarna skica). Listek je jako obsežen in prinaša poročila o književnosti, gledališču in glasbi, umetnostni tehniki ter raznotero- sti. Slike ima 1. sešitek te-le: Ivana Kobil- čeva: »Na vrtu«, H. Vosberg: »Zapu- ščena«, Hans Makart: »Rafael«, »Albrecht Dürer« in »Julija Kapoletti«; K. Crnčič: »V nedeljo jutro«; Bela Čikoš: »Antonij nad Cezarjevimi truplom«, Robert Auer: »Svečan dan«, Ivan Repič: »Adam, kje si?« — Marija Konopnica — P. Thu- mann: Umetnost in ljubezen. —

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 4. decembra. V današnji seji poslanske zbornice se nada- ljuje razprava o krošnjarstvu. Susteršič je predlagal, naj se izloči iz zakona krošnjarjenje z lončarskimi in siderskimi izdelki. Prihodnja seja bo šele v sredo.

Dunaj 4. decembra. Na predlog dr. Pommerja je poslanska zbornica naročila socialno-političnemu odseku, da tekom dveh mesecev izvrši poročilo o zakonskem načrtu glede zavarova- nja privatnih nastavljenecv.

Dunaj 4. decembra. Nemški klubi so sklicani za danes popoldne ob štiri- ri, da sklepajo o nemških postulatih glede jezikovnih razmer na Češkem. Se-li doseže soglasje, ni gotovo.

Dunaj 4. decembra. Skupna ak- cija Rusije in Avstrije v prid re- formam v Macedoniji je imela vspeh. Včeraj se je v Carigradu raz- glasil oficialni komunike, ki na- znanja reforme, katere hoče Turčija izvesti. Te reforme se nanašajo na justico, na šolstvo, na poljedel- stvo in obrtnost ter na policij- sko upravo. Turčija je odredila to, kar je zahteval ruski poslanik Zi- novjev in podpiral avstrijski posla- nik Calice. Če se te reforme de- janjski in lojalno izvedejo, bo vsaj deloma ustrezno Macedoncem.

Dunaj 4. decembra. Stotnik pri- bosansko hercegovskem polku šte. 4. Evgen Klemenčič je bil na neki vaji ubit. Padlo je nanj podžagano drevo.

Berolin 4. decembra. V držav- nem zboru so se danes zopet primerili burni prizori. Predsednik je dal besedo klerikalcu Spahnu. Socialni demo- krat Singer je protestiral, češ, da se je prej oglasil za besedo, kakor Spahn. Prišlo je do viharja, ko je podpredsed- nik Singerja izključil za današnje sejo, je vihar postal še večji, tako da se je morala seja pretrgati. Singer je ostal v dvorani tudi, ko se je seja obnovila in predsednik ga ni dal od- straniti.

Atene 4. decembra. Ker novo ministrstvo še ni imenovano, so se nocoj zgodili veliki izgredi.

Narodno gospodarstvo.

— **Glavna slovenska hranil- nica in posojilnica v Ljubljani.** Do 1. decembra 1902: Denarni promet 10.052.018 K 49 h. Stanje hranilnih vlog 1.076.376 K 17 h. Stanje reeskomta 204.508 K 02 h. Stanje deležev 15.520 K. Stanje rezervnega zaklada 9498 K 24 h. Stanje posojil in eskompta 1.295.461 K 89 h. Stanje naloženega denarja 30.977 K 15 h. Stanje inventara 2201 K. Stanje go- tovine 10.443 K 01 h.

— **Kmetiska posojilnica ljub- ljanske okolice v Ljubljani.** Mesečna bilanca pro november 1902. Aktiva: Go- tovin v blagajni 22.965 K 16 h, naloženi denar 645.497 K 57 h, posojila 3.369.270 K 44 h, prehodni zneski 1.304 K 91 h, in- ventar 1.219 K 08 h, zaostale obresti od 31. decembra 1901 38.774 K 62 h, vred- nostne listine 6.200 K, nepremičnine 43.877 K 89 h, Pasiva: Zadrugi deleži 24.204 K, rezervni zaklad 66.328 K 34 h, hranilne vloge 3.919.667 K 67 h, predplačane obresti 31. decembra 1901 13.594 K 30 h, pokojninski zaklad 5.376 K 23 h. Denarni promet 16.014.897 K 94 h. Upravno pre- moženje 4.131.109 K 67 h.

— **Mestna hranilnica v No- vem mestu.** V mesecu novembru 1902 je 227 strank vložilo 107.270 K 50 h, 165 strank vzdignilo 67.218 K 68 h, torej manj vložilo 40.051 K 82 h, 11 strankam se je izplačalo posojil 9.420 K, stanje vlog 2.086.503 K 75 h, denarni promet 406.991 K 42 h.

— **Mestna hranilnica v Ra- dovljici.** V mesecu novembru 1902 je 187 strank vložil 57.739 K 44 h, 168 strank vzdignilo 52.176 K 78 h, 30 strankam se je izplačalo posojil 34.458 K, denarni pro- met 287.663 K 43 h.

Zahvala.

Znani dobrotnik učeci se mladini, velece- jeni gospod dr. Karol Triller, odvetnik v Ljub- ljani, je izročil podpisnemu šolskemu vodstvu 15 vrst snopičev: »Knjižnica za mladino«, skupaj 202 snop. v vrednosti 150 K, da jih razdeli prid- nam učencem in učenkam tukajšnjih ljudskih šol. Za prelepi »Miklavžev dar« se izreka tem potom velecejenemu gospodu dobrotniku v imenu obdarovanih otrok najsrčnejša zahvala.

Vodstvo petraz. deške ljudske šole škofja Loka, dne 6. decembra 1902.

Fr. Fapa.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Danes se ponavlja opera »Cavalleria rusticana«, ki je pri premijeri tako sijajna vopela. Pred opero se igra prvič L. Thomova komedija »Medalja«. — V soboto je repriza vele-zanimive in pri premijeri z največjim odobravanjem sprejete drame iz gledališkega življenja »Zaza«, v kateri ima glavno ulogo gđ. Ruckova.

— **„Kmetijsko društvo“ v Cerkljah.** Iz Cerklj se nam piše: „Slovenec“ od 1. decembra je prinesel malo notico o občnem zboru kmetijskega društva — pravzaprav mlekarne in sirarne v Cerkljah. Piše, da je prišel Eržen iz Kranja s pijanimi člani. Kar osumnili smo, ko smo brali to lažljivo poročilo. Zakaj ni „Slovenec“ poročal o vsej zadevi? Eržena so člani mlekarne in sirarne že lani pooblastili, da jih je odznanil in letos zahteval od načelstva, da ima isti vrtni odstopivšim članom deleže, kakor določajo pravila. Ker pa so bili kljub temu, da je Eržen član odznanil, isti k občnemu zboru vabljeni, naprosili so Eržena, da naj pride ta dan na zborovanje. Če „Slovenec“ trdi, da so se ga udeležili odstopivši člani, vprašamo le, zakaj je pa predsednik Podjed iste povabil na občni zbor? Eržen se je pač prepričal, kakor tudi Pelc, ki je zastopal „Gosp. zvezo“ kot upnico, da je Podjed povabil navzoče člane za to, ker jih ni izbrisal iz imenika. Podjed je izbrisal iz imenika samo svojo „žlahto“, da žlahto reši škode in plačevanja, drugega pa ne. Zborovanje se je pričelo ob 1/2 4 uri, akoravno je bilo napovedano na 4. uro. Ob 1/2 4 uri so bile zbrane nekatere babnice pred občinsko pisarno in te sta Pelc in predsednik povabila notri rekoč, da se zborovanje takoj prične. Na dnevnem redu je bilo razdruženje društva in slučajnosti. Ko so o tem atentatu falsifikatorja Pelca in predsednika Podjeda bili možje člani obveščeni, so se takoj podali v občinsko pisarno k zborovanju. Pelc je pač hotel Eržena odstraniti, ker je isti zahteval natančne račune, a to ni šlo, ker je Eržen pravila bolje poznal, kot Pelc sam. Dokazal mu je vse s paragrafi, katere je Pelc moral šele iskati in študirati. Ko je Eržen vprašal Pelca, kje ima pooblastilo od „Gosp. zveze“, mu je slednji odgovoril, da tega ni treba, ker ga predsednik pozna. Na to mu je Eržen dokazal, da bi tudi on ne smel biti navzoč, ker ni član mlekarne in sirarne. Pelc je odgovoril, da zastopa „Gosp. zvezo“ le kot upnico, na kar mu je Eržen dokazal, da oba zastopata interese svojih strank. Če je Pelc torej poročal „Slovenca“, grdo laže. Tu se vidi kako velika je klerikalna nehvaležnost, ker bi bil moral Pelc biti Erženu hvaležen, da je razburjene člane pomiril v toliko, da Pelca kmetijske pesti niso zgrabile in ga vrge iz pisarne tako, kakor predsednika samega. Iz „Slovenčevega“ poročila je razvidno, da je moral dotični poročevalec sam biti pijan in če je poročal Pelc, kar je tudi gotovo, ker si kaplan Kos niti blizu ni upal, je soditi, da je strah pred kmeti Pelcu močgane tako pretresel, da ni vedel, kaj se krog njega godi. Pelc tudi ne ve več, kako blagohotno je prepustil vpogled v imenik članov in štraco, — kar je vse knjigovodstvo mlekarne — Erženu samemu. Pelc naj si dobro zapomni, kdaj je bil v Cerkljah in kako lažljivo je poročal. Poštene kmete, ki so se vjeli v zadrugo misleč, da so drugi tudi tako pošteni kakor sam, je imenoval pijance. Če še enkrat pride v Cerklje, mu bodo člani že posvetili, kdaj so bili pijani. Če so bili v gostilni pozneje in so si dovolili par dovtipov o pini in smetani, naj dotičnika nič ne skrbi, ker so pili za svoje in ne tako kot Menarčev-a, Janez in France, za hranilnični denar in denar mlekarne in sirarne. Pripomnimo pa, če bo Podjed povabil na prihodnji občni zbor vse te že odstopivše člane, da bo imel v svoji sredi zopet Eržena, ki bo zastopal interese strank. Če pa on izstopivših članov na občni zbor ne bo več vabil, pa Erženu ni nič mar za to reč, kakor tudi ne strankam in potem naj dolg — nad 2300 gl.d. — poravnajo še sedanji člani, kakor hočejo.

— **Iz Cerklj** se nam poroča: Zoper predsednika hranilnice in posojilnice v Cerkljah — kunštnega Janeza — se je napravila ovađa na državno pravdnishstvo. Čudno, da ni isto že preje vmes poseglo. Dobro bi bilo bratu Francetu odvzeti knjige mlekarne in sirarne. Računov tako ni nobenih.

— **Odbor „Splošnega slovenskega ženskega društva“** priredi

v nedeljo, dne 7. grudnia v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“ Večer Konopnicke v proslavo 25-letnega literarnega delovanja najodličnejše poljske pesnikinje in pisateljice. Vspored: I. 1. Petrow: Poljska narodna pesem. 2. Prolog. 3. St. Niewiadomski-Konopnicke: a) „Ni te strinja mi snubila“. b) „Vzajem naj kako te, dekle?“. Poje gđ. Mira Devova. 4. Marya Konopnicke: „Solneca ni dočakal“, deklamuje Marija Drenikova. 5. a) Wszelaszynski-Konopnicke: Mazurka. b) Moniuszko: Arija iz opere „Straszny dwór“. Poje operni tenorist gosp. A. Hajek. 6. Bloudek: Čveterospev iz opere „V vodnjaku“. Pojo: gospa Julija dr. Ferjančičeva, gđ. Minka Moosova, g. Andrej Hajek in g. Iv. Završan. 7. Fr. Chopin: Litavska pesem. Poje g. Ivan Završan. 8. Ares-Konopnicke: „Dve osodi“. Moški zbor. Poje trgovsko pevsko društvo „Merkur“. 9. Moniuszko: Arija iz opere „Halka“. Poje g. Mira Devova. 10. Al. Sachs: „Ljubici pod oknom“. Čveterospev. Pojo: gg. Rus, Zupančič, Stritar in Grčar. Glasbene točke spremlja gđ. Josipina Kajzelova. II. Koncert trgoškega pevškega društva „Merkur“ in „Društvene godbe“. — Prosta zabava. Začetek točno ob polosmih zvečer. Vstopnina 60 h, za obitelji štirih oseb 2 K. (Večer se vrši na korist društveni knjižnici.)

— **„Glasbena Matica“.** Da se je „Glasbena Matica“ popela v resnici na višino koncertnega zavoda, dokazalo se nam je z večerajšjo, vseskozi izborna vprizoritvijo Baumbachovega „Zlatoroga“, uglasbenega po Albertu Thierfelderju. Kdor se ni po več let vežbal v glasbi, ne vidi, koliko trudoljubnega napora provzroča temu ali drugemu glasbenemu zavodu postaviti toli mnogoštevilno družbo izbornih šolanih pevcev pred občinstvo, pred katerim je vstrajati čez dve uri. Sicer je profesor Hubad dokazal že večkrat popolno vsposobljenost koncertnega voditelja, toda z večerajšnjim večerom priznati mu je osobito odkritosrečna pohvala na njegovi izborni pevski šoli. Vobče se je torej pri sinočnem koncertu odlikovala „Glasbena Matica“ po svojih učencih-pevcih. Mešani zbor kazal se je toli krepak, da je v resnici tekmoval s tudi dobro naštudiranim orkestrom; obče znan in slavljen je Hubadov učinek z najfinjšim pianissimom, razlega jočim se slično odmevu po prostorni dvorani. Dobro se je poskrbelo tudi za samospeve, v katerih sta se odlikovali gospodični Glivarčeva kot Špela in Devova kot Jerica; zadovoljila sta tudi gg. Kersnik kot škrat Čatež in g. Dečman. Če bi bil g. Završan otrešel se bojazni, pri začetniku seveda umevne, pa bi bil sigurno tudi vzmogel svojo vlogo. No, prihodnjič več poguma! Glas njegov je čvrst in lep in bo zbog bleščega se timbra prav vporabljal pri prihodnjih koncertih. To-liko o zaslugi vrlega profesorja Hubada kot koncertnega voditelja in učitelja, toliko o zasluženem delovanju zavodove šole in pa skozi hvalevrednemu prizadevanju učencev obeh spolov. Predmet pa, katerega si je izbral g. profesor Hubad v to svrhu, pa nam ni v isti meri ugajal, kakor učinek koncerta sploh in izvajanja pevskih sil. Način, s katerim izraža skladatelj razne epizode kmetškega življenja v pogorju in čuvstva pri prostih prebivalcev, je za našo dobo vendar malo naiven; dasi je preteklo jedva 20 let, odkar je vglasbil Thierfelder „Zlatoroga“, obledeli so boje te, skoraj bi rekli, krasne vezene. Celi umotvor je nekaka mala, po samospevih pretrgana, na melodramski način zaokrožena epopeja. Če se približaj posameznim njenim točkam, vtopivši se vanje s skrbno vneto s paznim uhom, razodel se ti bo sigurno čarovni blesk „Zlatoroga“ tudi v skladateljevi obliki. Nagel užitek pa razumu baš te skladbe ni ugoden. Krasote te skladbe so premalo vsiljive; navadili smo se tudi v glasbi metati boje kar v kopah za posamično sliko. Ogrel se boš sicer na posamičnih točkah, zlasti na Špelinem čarovno globokem samospevu, toda občen utisk skladbe ne vznemirja poslušalca, kateri ostane hladen napram skladateljevemu izvajanju dogodljajev in čuvstev. Skladba je pač zastarela; ne da se prebaviti več celokupno, temveč le v odlomkih, najlepše pa za domače kroge. Koncertna dvorana je bila natlačena občinstva iz boljših slojev, kateri so pazno sledili koncertovemu razvitku, obsipali tudi ob vsakem večjem prenehlaju kakor koncertnega voditelja, prof. Hubada, posamične soliste, tako brezgrajno izvajanje izborna naštudiranega mešanega zbora z burno pohvalo. Dr. B.

— **Služatelji dunajske živino-zdravniške vis. šole** zopet obiskujejo

predavanja, ker so jim na pravem mestu objavili preosnovo njihove šole. Kakor znano, so priredili za časa štrajka velik shod v »Resurzi«, na katerega je prišlo več državnih poslancev, veliko živino-zdravnikov in zastopniki dunajskih akademskih društev. Ta shod, na katerem je nastopil kot govornik in zastopnik slovenskih veterinarjev naš slovenski rojak, je bil za pereče vprašanje reorganizacije velicega pomena, ker se je obelodanilo vse, kar je osobito vojno ministrstvo dolgo let varno skrivalo v svojem ljubem inštitutu. Umevno je, da se je javnost zavzela za visokošolce, katerim se gode nečuvne krivice. Takoj nato so tudi poslanci izposlovali, da je naučni minister sprejel deputacijo slušateljev. Poleg Nemca je bil pri ministru tudi Slovenec, kot odposlanec Slovanov. Minister se je je izrazil o preosnovi jako povoljno in obljubil v kratkem odpomoci. Slušatelji so prvotno sklenili oditi 5. decembra korporativno v Lvov — kjer jih je začetkom rektorat sprejel — ako bi se ne ugodilo njihovim željam. Sedaj pa so prejeli iz Lvova pismo, v katerim se jim pravi, da ne more rektorat drugače sprejemati slušateljev mej letom, kakor z dovoljenjem ministrstva. To je samo ob sebi umevno prišlo na pritisk od zgoraj! Čuje se, da se resno pečajo s preosnovo v ministrstvih in da se bodo gotovo že prvi tečaj odstranili vsi največji nedostaki. Slušatelji so izjavili, da bodo hodili mirno k predavanjem in mirno čakali preosnove. Ravno tako mirno pa bodo tudi drugi tečaj odšli v Lvov, ako se ne ustreže njihovim opravičenim željam.

— **Župnijo Škofja Loka** je dobil Avguštin Šinkovec. Tako poroča »Slovenec«, ki je pred ime postavil tudi naslov »vč. g.«, katerega naslova pa Šinkovec gotovo ni vreden. Če je ta Avguštin Šinkovec tisti, ki zdaj župnikuje v Jesenicah, potem dobe v Škofjo Loko župnika, ki je potuhnjene in hinavec prve vrste, fanatičen hujšak in sploh jako nevaren človek, proti kateremu naj bodo tudi klerikalci oprezní. Dobro je le to, da je mož neomikan in surov, tako da bi ga še drvarji ne prenašali dolgo, kaj šele izobraženi meščani.

— **V narodnem oziru v Gorici — nizdol.** „Soča“ piše: Odkar so se polastili uzurpatorji „Šol. doma“ ter začeli iz njega širiti klerikalno politiko, od takrat dalje je nehala v Gorici ono pravo delovanje v šolskem pogledu, katero smo bili pred leti tako lepo pričeli. Umevno, da imajo radi tega Lahi kaj lahko stališče in „Lega“ razširja svoj delokrog vedno bolj in bolj na slovenske otroke. Lepo število slovenskih otrok mora pohajati vsled razmer v „Šol. Domu“ laške ljudske šole, in vsled tega, ker so klerikalci vzeli popolnoma pod se „Šol. dom“, ni mogoče iz istega razvijati onega plodnosnega delovanja, katerega potrebujemo v Gorici zlasti glede malih otrok. Slovenskih šolskih vrtec ni v zadostnem številu, pa v „Šol. domu“ se tudi ne brigajo za take reči, marveč le čujejo svojo „posest“. Radi tega pa napravljajo brez vsakega odpora Legovci šolske vrtee prav sistematično leto za letom tam, kjer se Slovenci, posebno po periferijah mesta, nočejo kar tako polasčiti. Sedaj pred kratkim so prišli na misel, postaviti otroški vrtec blizu Barke ter tako nastaviti laško past, v katero naj se lovijo slovenski otroci. In pri takem delu so Lahi mojstri. Z osebno ljubeznostjo in z darovi pridobivajo matere, in otrok je v laškem vrtcu, od koder pride z lahka v laško šolo, in konec je ta: Gorica šteje enega Laha s slovenskim imenom več. — V tem pogledu nazadujemo v Gorici rapidno, ali ako bi umeli možje v „Šol. domu“ svojo nalogo ter bi ne kužili istega s smrdljivo klerikalno politiko, bi bili Slovenci v Gorici dandanašnji v takem položaju, da bi nam „Lega“ ne požrla niti enega slovenskega otroka več. Tako pa stavijo Lahi trdnjavo za trdnjavo. . . Gregorčič pa sedi na gor-kem v „Š. d.“, podi slovenske otroke iz gotovih delov mesta v gnilo šolo Podturnom, za slovensko šolsko vprašanje v Gorici, katero si je pridržal on, pa se briga toliko kolikor za lanski sneg. — V Gorici je cel štab klerikalne armade gospodje, ki se kažejo strašno unete za blagor naroda, so tu, ali nič ne vidimo nikakega delovanja v tako važnem vprašanju, kakor je šolsko v Gorici. Lahi nam jemljejo v Gorici že kar iz rok slovenske otroke ter jih napravljajo v poturice, „narodno vodstvo“ pa premišluje, kako

bi moglo pomagati klerikalcem kje v Lahih pri kakih občinskih volitvah in kako bi spletili kako novo intrigo proti naprednjakom. . . To je žalostna pa istinita slika iz rezidence štaba naše klerikalne armade.

— **Socialnodemokratski odbornik občine Spodnje Šiške** g. Anton Ojster, kateri je tudi vodja socialnih demokratov drž. železnice, je bil več-raj zaradi žaljenja strojevodje južne žel. v p. g. Kmeteca kaznovan 10 dni ostrega zapora in v povrnitev stroškov. Dolžil je g. Kmeteca, da je goljufal pri strokovnem društvu.

— **Velika lovska sreča na Pokljuki.** Piše se nam: Gosp. Kamilo Vetter, ki v obširnem revirju Pokljuke, nima nobenega lovca, akoravno bi po postavi moral imeti vsaj jednega, šel je te dni v spremstvu svoje oskrbnice na lov divjih kozlov. Brez gonjačev pa se težko pride do divjih kozlov, posebno v spremstvu neizkušene ženske. Pri divjih kozlih gosp. Vetter ni imel sreče, pač pa pri divjih petelinah. G. Vetter je ustrelil dva divja petelina. Divji petelini v tem času še niso doživeli tacega presenečenja, pa vzlic lovski postavi bodo morali menda le krivico trpeti, kakor marsikdo drugi v ti okolici, ako kaka morda juna roka ne poseže vmes. — Star lovec.

— **Iz Zagorja ob Savi.** V veliki dvorani g. L. Habata vršil se je pretečeno nedeljo koncert zagorskega kolesarskega orkestra, kateri je bil prav dobro obiskan. Jednotejanka »V civilu« igrala se je jako precizno, tēr so igralci želi zaslužen pohvalo. Pariška cestna godca »Jaques in Stefano«, podala sta občinstvu izredno zabavo ter sta morala vsako točko ponavljati. V kratkem predstavljali se bodo na istem odru »Rokovnjači«, za katero igro se že sedaj pridno skušnje vrše.

— **Slovenske predstave v Celju.** Ravnatelj celjske višje gimnazije je prepovedal dijakom poset slovenskih predstav v »Narodnem domu«. Dovolil le posameznikom, in sicer morajo dijaki vsak zase za vsako igro posebej prositi dovoljenja, katerega pa menda največkrat ne dobe. Kolikor nam je znano, je dijakom po disciplinarnem redu dovoljeno zahajati v gledališče; samo ako ravnateljstvo prepove iz navedenih ozirov kako posamezno igro, tedaj jim vstop ni dovoljen. O tem pač ni dvoma, da je ravnatelj narekovala le mržnja do slovenstva ono prepoved.

— **Spodnještajerska jubilejska ustanova** v spomin 50letne vlade našega cesarja je začela svoje poslovanje. Ko so proti koncu leta 1895. prvokrat zapustili slovenski poslanci štajerski dež. zbor, sprožil je g. notar Baš misel, da naj Slovenci po svojo postavijo spomenik cesarju z ustanovo za revne pa pridne slovenske dijakke, da se podpirajo po potrebi in sicer tako dolgo, da dobijo plačano javno službo. Izdali so oklic za zbiranje darov, in zdaj imamo vsled rodoljubnih darov plemenitih rojakov iz vseh krajev glavnic z zakonito popolno varnostjo naloženih 20.000 K, katerih obresti se razdelijo po namenu ustanove. Predsednik oskrbnishstva je g. dr. Serbec, podpredsednik g. opat Ogradi, blagajnik g. dr. Dečko, tajnik g. notar Baš. Za tekoče šolsko leto je na razpolago 1200 K. Iz te svote dobijo podporo dijaki, ki za njo prosijo, ki so potrebni in vredni.

— **Panorama.** Sijam v izhodnji Aziji je zanimiva država. Ljudje tam ne nosijo frakov in cilindrov, tudi kožuhov in mufov ne pozimi, temveč so zadovoljni s kratkim predpasnikom, otrokom je še celo tisti odveč, kakor se lahko prepričamo v tatedenski panorami. Mesto na električno železnico si vsede Sijamec udobno na debelokožca slona, svoje hiše imajo na malih čolnih na reki Menam, v neki cerkvi imajo zaklenjeno celo vrsto svojih bogov, pred cerkvami (pagodami) pa stojé na straži kamniti velikanski čuvaji, ki v nas zbujajo ali strah, ali smeh. »Mične živalice«, slone, vidimo tudi na več slikah, tako da sodi tatedenska serija k zanimivejšim v panorami.

— **Izpred porotnega sodišča.** Uboj. Urban Ropotar se je dne 25. avg. t. l. proti večeru zelo užaljenega čutil, ker je bil iz Milharjeve hiše v Zgor. Berniku zapoden. Na potu proti vasi sreča 19 let starega mlinarskega pomočnika

Borzna poročila.

Ljubljanska

KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Uradni kurzi dunajske borze dne 4. decembra 1902.

Naložbeni papirji.	Dolar	Blago
4 1/2% majeva renta	101 15	101 36
4 1/2% srebrna renta	101 05	101 25
4% avstr. krona renta	100 40	100 60
4% zлата	120 70	120 90
4% ogrska krona	97 95	98 15
4% zлата	120 45	120 65
4% posojilo dežele Kranjske	97 75	—
4 1/2% posojilo mesta Spljeta	99 75	100 75
4 1/2% " " Zadra	100 —	101 —
4 1/2% bosn.-herc. žel. posoj. 1902	99 50	100 50
4% češka dež. banka k. o.	98 75	99 75
4% " " ž. o.	98 80	99 50
4 1/2% "zast. pisma gal. d. hip. b.	100 15	100 60
4 1/2% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106 —	107 —
4 1/2% zast. pisma Innerst. hr.	100 50	101 50
4 1/2% " " ogr. centr. dež. hr.	100 50	101 25
4 1/2% " " hip. banke	100 50	101 60
4 1/2% obl. ogr. lokal. želez. d. dr.	99 50	100 50
4 1/2% " " češke ind. banke	99 —	100 —
4% prior. Trst-Poreč lok. želez.	98 —	99 —
4% " " dolenskih železnice	99 50	100 50
3% " " južne želez. kup. 1/2, 1/2	292 —	294 —
4 1/2% avstr. pos. za želez. p. o.	99 50	100 50
Srečke.		
Srečke od leta 1854	182 —	186 —
" " " 1860 1/2	183 25	185 25
" " " 1864	247 —	251 —
" " " tizske	156 50	158 50
" " " zemljske kred. I. emisije	263 —	266 —
" " " II.	263 —	265 —
" " " ogrske hipotečne banke	253 75	255 75
" " " srbske a frs. 100 —	86 50	88 50
" " " turške	112 —	113 —
Basilika srečke.		
Kreditne	434 —	439 50
Inomoške	88 —	89 50
Krakovske	76 —	78 —
Ljubljanske	75 —	78 50
Avstr. rud. križa	55 —	56 —
Ogr.	26 40	27 40
Rudolfove	70 —	74 —
Salcburške	77 —	80 —
Dunajske kom.	429 —	433 —
Delnice.		
Južne železnice	63 50	64 50
Državne železnice	685 50	688 50
Avstro-ogrsko bančne delnice	1555 —	1564 —
Avstr. kreditne banke	668 50	669 50
Ogrske	701 75	705 75
Živnostenske	254 —	254 50
Premogokop v Mostu (Brux)	704 —	703 —
Alpske montan	359 50	360 50
Praške želez. ind. dr.	1435 —	1438 —
Rima-Muranyi	464 —	465 —
Trboveljske prem. družbe	385 —	388 —
Avstr. orožne tovr. družbe	297 —	299 —
Češke sladkorne družbe	143 —	147 —
Valute.		
C. kr. cekin	11 35	11 39
20 franki	19 09	19 11
20 marke	23 42	23 50
Sovereigns	23 92	24 —
Marke	117 05	117 25
Laški bankovci	95 15	95 30
Rubli	253 25	253 75

Žitne cene v Budimpešti.

dne 4. decembra 1902

Termin.	za 50 kg	K
Pšenica za april	50	7 63
Rž " april	50	6 63
Koruzi " maj	50	5 75
Oves " april	50	6 28

Efektiv.

Nekaj vinarjev višji.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so meseca novembra poslali prispevke p. n. gospoda in društva: Uredništvo "Slovenca" 69 80 K, upravnštvo "Slov. Naroda" 36 60 K, adj. Drag. Dolenc na Dunaju 1 K, župnik Ivan Sakser v Hodošici 10 K, klesar Al. Vodnik v Ljubljani mesto venca + Francu Matijanu v Šiški 10 K, nadučitelj Al. Trobej v St. Lju pri Velenju 10 K, kapl. o. Bern. Salamon pri Sv. Trojici v Halozah 2 K, župnik P. Švegelj v Movražu (Istra) 15 K, društvo slov. adyok. in not. uradnikov v Celju 50 K, Fr. Košar v Zalcu zbirko 2 K, župnik Ant. Vraz pri Sv. Antonu v Slov. goricah zbirko 5 K, znanci na Raki mesto venca + gdč. M. Črne 12 K, župnik J. Zupančič v Litiji dar neimenovanega 6 K; p. družnice: ženska v St. Juriju ob juž. žel. 65 K, v Ptuj 40 10 K (po "Sl. N."), ženska v Idriji 68 K, prva ljubljanska po prof. dr. Iv. Svetini udine 86 K in Ciril Metodovega daru 17 K, združene p. družnice v Ribnici in Velikih Laščah dohodek veselice 100 K (po "Sl. N."), ženska v Kamniku 126 30 K, ženska v Prvačini 20 K, v Medgorjah (Kor.) po župniku M. Replu udine 16 K in na shodu nabranih 32 K; darove Mohorjanov so poslali: Jos. Levičnik v Železnikih 440 K, Rezika Sterle v Gorjah 15 K, Rateče nad Kranjsko goro 5 K, župnik Ign. Okorn v Senožcah 420 K, prof. dr. Iv. Svetina v Ljubljani 630 K, župnik Vinc. Gršak na Vranskem 20 K, žup. Jos. Attender na Polzeli 8 K, kapl. Ant. Strgar v Laškem trgu

360 K. — Družba je imela meseca novembra 866 30 K dohodkov in 898 79 K stroškov; neplačanega dolga za isti mesec pa je še 1256 28 K, Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Upravištvu našega lista je poslal: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Ferdo Špilar v St. Petru na Krasu 5 K, nabral v veseli družbi v gostilni gospe Amalije Lavrenčič. — Živeli!

Kufeke-jeva

NAJBOLJŠA HRANA ZA ZDRAVE IN V ČREVIH BOLNE OČROKE

1357 moka za otroke 13

Proti zobobolu in gnilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična

Melousine ustna in zobna voda

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil., medicinalnih vin, specijalit., najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d. (519-40)

Deželna lekarna Milana Leustek-a

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran Jožetovega jubil. mostu.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 2. decembra: Josip Kastelic, delavec, 38 let, Kongresni trg št. 3, jetika.

V deželni bolnici:
Dne 29. novembra: Katarina Vagaja, učenka, 15 let, jetika. — Mihael Markič, kajzar, 51 let, pljučnica.

Dne 1. decembra: Marija Mežnar, gostija, 62 let, pljučnica. — Jožef Zupančič, gimnazijec, 13 let, škaričica. — Neža Bogataj, dninarica, 85 let, ostarelost.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 808 m. Srednji aračni tlak 786.0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo	Pojavila se m. m.
3	9. zvečer	732.6	0.1	sl. vzhod	megla	0.0 mm.
4	7. jutraj	734.2	0.6	sl. svzhod	megla	0.0 mm.
2. popol.	734.9	0.0	sr. jvzh.	oblačno		

Srednja večerajša temperatura 14°, norinal: 0.1°

Wilhelmov

zeliščni sok

mного let že priljubljeni

sok zoper kašelj

1 steklenica K 2.50

poštni colli = 6 steklenic K 10 —

franko a (2721-2)

na vsako pošto postajo pošilja

Franc Wilhelm, lekarnar

c. kr. dvorni zalagatelj

v Neunkirchen, Spodnje Avstrijsko.

Kot znamenje pristnosti je na zavoju vtisnjen grb trga Neunkirchen (devet cerkva). Dobiva se v vseh lekarnah.

Kjer se ne dobi, se pošlje direktno.

Trgovski pomočnik

zmožen slovenskega in nemškega jezika, izučen v trgovini mešanega blaga, želi stopiti v službo do 15. tega meseca.

Ponudbe pod: „S. L., poste restante Zalec“.

(2982-2)

Zajčje kože

v vsaki množini kupi po najvišjih cenah trvdka (2971-2)

J. S. Benedikt v Ljubljani.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heh, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Trst-Monakovo direktni vozovi I in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno Celovec, Beljak, (Monakovo-Trst direktni vozovi I in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak v Dunaj čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove vare, Heh, Marijine vare, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljak Celovec, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak v Dunaj, Ljubna, Beljak Celovec, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mesani vlaki: Ob 4. uri 25 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer in ob 10. uri 25 m, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mesani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 8 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih in samo v oktobru.

V življenju ne bo več!

400 kom. za samo l. 80 kr.

1 prekrasno pozlačena, natančno idoča anker-ura s sekundnim kazalcem, gre 36 ur, s triletnim jamstvom, 1 prima usnat portmoné, 1 lep moški prstan z imitiranim zlatnim kamenom, 1 ff žepni nož, 1 prsna igla z imitiranim draguljom, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz double-zlata, 1 žepno toaletno zrcalce, 5 mičnih šaljivih predmetov, ki vzbujaajo veliko smeha, 1 pat. niklasti tintnik, 25 elegantnih dopisnih predmetov, 1 elegantna pariška broža za dame, 1 par boutonov z imit. briljanti (srebrni kaviji), prav dobro ponarejenimi, 1 mična album s 36 slikami, in k temu še 300 raznih predmetov za domačo in navadno rabo, gratis. Teh mičnih 400 predmetov z uro, ki je sama tega denarja vredna, velja proti poštenu povzetju le 1 l. 80 kr. Le kratak čas se dobiva pri (2989)

dunajski Grand-filijalki

Alex. Jungerwirth

v Krakovu št. 1/2.

Opomba: Za neugajajoče se vrne denar.

Uniforma

za c. kr. sodnega uradnika, čisto nova, se cenó prodá.

Vpraša se pri A. Jereb-u (Žolari a) v Kranju. (2990-1)

Mlad trgovski pomočnik

izurjen v trgovini mešanega blaga, želi takojšnje službe. Ponudbe „Mlad pomočnik“ na upravištvu „Slov. Naroda“.

(2968-3)

Obleka, koci stari, komisni čevlji s podplati

na debelo, tudi na 6 mesecev, se po jako nizki ceni dobivajo pri (2977-7)

L. Pressburger & Sohn Dunaj, XX, 1, tovarna Waltzen.

Knjigovodkinjo in štiri prodajalke

iz dobrih hiš išče za januar 1903 za damski salon

glavna zaloga „Angleškega skladišča oblek“, Mestni trg št. 5.

Take s praks imajo prednost.

Pismene ali ustne ponudbe na Oroslava Bernatovića-a, Ljubljana, Resljeva cesta št. 3. (2991-1)

Izšel je krasen slovenski

skladni koledar

za trgovine, obrte, urade, pisarne, šole in posameznike v moderni in elegantni obliki v založništvu trvdke (2390-11)

Ivana Bonača v Ljubljani.

Cena je vzlic okusni izdelavi zelo nizka, samo 20 vin. s pošto 20 vin. več.

Znesek naj se blagovoli v znakmah ali po nakaznici naprej vposlati.

Prekupci dobe velik rabat in se na zahtevo dopišje cenik.

Trgovci porabijo istega lahko kot novoletno darilo in se brezplačno utisne njihova firma.

Da ne bode, ako koledar kmalu poide, prepozno, prosim g. naročnike, da se čim prej oglašje, ker se bode na take v prvi vrsti pri razpošiljavi oziralo.

Prešernove poezije

v novi popolni izdaji z življenjepisom, literarno-39godovinskimi črticami in estetično oceno. — Uredil A. Aškerc. — Elzevir-izdaja (rudeče usnje z zlato oblogo) 3 H, po pošti 3 H 20 h.

Založništvo L. Schwentner v Ljubljani. (1882-63)

Naznanilo otvoritve.

Usojamo si cenjemu p. n. občinstvu naznaniti, da smo s 1. decembrom t. l. odprli

„Prvo ljubljansko parno pekarijo“.

Obenem se p. n. odjemalci, in kateri hočejo kot taki postati, najvljudneje vabijo, da si pekarijo ogledajo.

Z velespoštovanjem (2977-2)

Prva ljubljanska parna pekarija

Ljubljana, Rimska cesta 16.

NOVA TRGOVINA!

Slavnemu občinstvu tu in na deželi, vljudno naznanjam, da sem otvoril

ново urejeno trgovino

„pri dobrem pastirju“

z raznovrstnim manufakturnim, suknenim in perilnim blagom

v Ljubljani, na Starem trgu 9

kjer bodem imel v zalogi vedno dobro in trpežno blago po zmernih cenah ter se bodem potrudil cenjenim odjemalcem postreči solidno in z nizkimi cenami.

Priporočam se v mnogobrojni obisk in številne naročbe z odličnim spoštovanjem

(2964-3) J. Keber Stari trg št. 9.

Možko perilo in spodnja obleka.

Najnovije v kravatnih.

Enega ali dva dečka

14-16 let stara, vzamem v službo kot vajenca. (2962-3)

Ivan Zrimec

mesar v Spodnjih Gorjah pri Bledu.

Čaj proti kašlju.

Izpričano vplivno zdravilo proti kašlju, hripavosti in pri zasliženju sapilnih organov.

Vsak dan se vzame tri čašice tega čaja, vselej eno uro pred (2910) jedjo. d (2)

Cena zavrtku 50 vin.

Lekarna Piccoli „pri angelju“
Ljubljana, Dunajska cesta.

Zunanja naročila proti poštnemu povzetju.

Razpis službe zdravnika

za sodnijski okraj **Kobaridski** s sedežem v Kobaridu, letna plača 1600 kron, v pojasnilo za druge dohodke se lahko obrne na tukajšnjega zdravnika g. Fr. Votočka, službo bo nastopiti dne 1. febr. 1903, prošnje je vložiti do 31. decembra t. l. na **županstvo v Kobaridu.** (2950-2)

Opekarna

se da v najem ali pa tudi proda v last.

Le-ta leži poleg deželne ceste v **tuhinjski dolini, 2 uri nad Kamnikom.** Ilovka je primerna tudi za izdelavo drugih lončenih posod, ker je kamnja in peska popolnoma prosta. Več gove gosp. **Franc Zoré,** učitelj v Šmartnem nad Kamnikom. (2914-5)

Vsak petek v gostilni „pri zlati ribi“ sveže morske ribe.

Z velespoštovanjem

F. Rozman
gostilničar.

(2738-5)

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo v **deželni lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leustek-a in v lekarni Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.** Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo. Schweinfurt, dne 11. februarja 1899. **L. Kres,** mlekarja. (2208-13)

Poskusite J. Klauer-jev „Triglav“ naravni rastlinski liker!

Ogreva in oživlja želodec in teló. Probuja tek in prebavo. Daje dobro spanje. (415-242)
Edini založnik in imetnik:
Edmund Kavčič v Ljubljani.

Najnovejša ročna dela

izdelana, pričeta in predtiskana;
svilo, prejo, volno
za vezanje, pletenje in kvačkanje
priporoča (2324-6)

F. HITI

Ljubljana

* Pred škofigo šte. 20. *

Predtiskarija!

Izognite se nakupa
manjvrednega in vmes še ponarejenega ruma!
Esence so zdravju škodljive.
Battle Axe Jamaica Rum je znan kot
Vsaka izvorna steklenica se polni pod osebnim nadzorstvom tvrdko:
A. A. Baker & Co., London E. C.
Ta marka je v vseh kulturnih državah na svetu postavno varovana.
V Ljubljani se dobiva pri **Anton Stačula.** (2555-21)

!Primerno božično darilo!

Srečkanje nepreklicno
15. januarja 1903

Glavni dobiček

kron **40.000** kron

Srečke umetniško-obrtnega društva
(2927-4) **à 1 krono**

priporoča
J. C. MAYER
v Ljubljani.

→ Zaloge → vsakovrstnih gumijevih izdelkov

tehničnih kot kirurški, tako n. pr.:

cevi za pivo in vino, predpasniki iz gumija, namizna pogrinjala iz gumija, pristne ruske galoše ter sploh vse v to stroko spadajoče stvari.

Velika zaloga koles (bicikljev)

in vsakovrstnih jeklenih izdelkov.

Lastna delavnica za izdelovanje in popraviljanje koles. Zavod za ponikljanje in pobakrenje.

Slavnemu občinstvu se pri točni postrežbi in nizkih cenah vpljudno priporoča z odličnim spoštovanjem

(2898-5)

Josip Kolar in drug

Ljubljana. — Mesni trg št. 9. — Ljubljana.

Zelo znižane cene

od 4. do 24. decembra

v „Angleškem skladišču oblek“

Ljubljana, vogal sv. Petra in Resljeve ceste št. 3

Dobra zimska obleka za gospode	prej gld. 12.—	zdaj 8.— gld.
Športne in zimske suknje	„ 12.—	„ 8.—
Haveloki	„ 10.—	„ 6.—
Jopice s svileni podvlako in kožušnim obrobom	„ 10.—	„ 5.—
Double-paletoti	„ 10.—	„ 5.50
Fini vatirani ovratniki s ali brez kož. obroba	„ 20.—	„ 12.—
Croul- in Double-ovratniki	„ 10.—	„ 5.50

Kožuhovina in vsi drugi izdelki za 30% ceneji. — Naročila po meri se jako točno in fino izvršujejo na Dunaju.

Pošiljatve na izbero brez poštnega povzetja na vse strani.

Z velespoštovanjem

F. M. Netschek — Oroslov Bernatovič.

(2985-2)

Za Miklavža

priporoča

Rudolfa Kirbischa slaščičarna

Ljubljana, Kongresni trg

svojo bogato izbero v atrapah, figurah, bonbonih, košičkih a sadjem, pocukranem in glaziranem sadju v škatljicah, najfinjših bonbonih. Suhar, mandolato, medene potice, popernike, najfinjši pecivo za čaj, patience-pecivo, bisquit za šampanjec, kakao, čokolado, čaj, rum, konjak, najfinjša desertna vina in likere, prepečenec, skladanec (Waffel), karlovarske oblate za pischingerske torte.

→ Za praznike →

najfinjši potice, pinca, šartelj, vina iz c. kr. dvorne kleti (c. kr. dvorni grad na Dunaju).

== Vse jestvine sam izdelujem. ==

(2972-2)

Naročila na zunan se izvršujejo točno.

Božična in novoletna darila!

Do vrhunca dognane,
vse zunanje tvrdke
Prekašajoče cene!!!

Kupujte in naročajte le pridomači tvrdki in prepričani bodete, da boljše in ceneje kupite in se izognete prevaranju!!!

Priporočam svojo bogato zalogo vsakovrstnih osebno v Švici nakupljenih ur kakor tudi zlatenine in srebrnine. Nad 20% znižane cene kakor je razvidno iz mojega, na novoizdanega cenika. Na pr.: Stvar, ki je prej stala 10 gld., stane danes le 8 gld., torej čudovito po ceni.

Priporočam dalje posebno stenske in salonske ure z novim jako krasnim bitjem (Thurmschlag). Vsakovrstne budilke v secesionističnem okviru, zalogo še nad 6000 vsakovrstnih, osebno v Švici nakupljenih žepnih ur različnih sistemov. Präcession, veliko izbero zlatih in srebrnih moških verižic najmodernejših facon, dolge damske ovratne verižice »Lernnon«, vsakovrstne lepe garniture iz kina-srebra, dalje namizne oprave (Besteck) v etuijih, lepe palice s srebrnim ročajem. — Zaloga šivalnih strojev najboljših izdelkov. Za vsako blago jamčim ter se priporočam

FRANC ČUDEN

urar in trgovec z zlatenino in srebrnino, delničar prve švicarske družbe tovarn ur „Union“ v Genovi in Bielu, založnik c. kr. državne dolenske železnice

Ljubljana — Mesni trg — Ljubljana. (114-90)

Prosim zahtevajte novi veliki ilustrovani cenik! — Pošilja se zastoj in poštnina prosto.